

Memory Lab
Transevropska platforma razmjene u oblasti historije i sjećanja

7. studijsko putovanje i radionica “Ispričane, neispričane, i ponovo ispričane historije”: Srbija, 09. - 15.10.2016.

Organizatori:

Inicijativa mladih za ljudska prava BiH (Sarajevo),
C31 – Centar za razvoj kulture dečjih prava (Beograd), Mirovna Akademija
(Sarajevo), Francusko-njemački ured za mlade (Paris/Berlin),
Forum ZFD (Pristina / Belgrade / Sarajevo / Skopje) i crossborder factory
(Berlin / Paris / Sarajevo)

U saradnji s i uz finansijsku podršku
Fondacije Robert Bosch, CCFD – Terre Solidaire, Francusko-njemačkog ureda
za mlade, Foruma ZFD Kosovo, Südosteuropa-Gesellschaft

Robert Bosch **Stiftung**

7. studijsko putovanje i radionica
“Ispričane, neispričane, i ponovo ispričane historije” :
Srbija, 09. - 15.10. 2016.

Organizatori:

Inicijativa mladih za ljudska prava BiH (Sarajevo), C31 – Centar za razvoj kulture dečjih prava (Beograd), Mirovna Akademija (Sarajevo), Francusko-njemački ured za mlade (Paris/Berlin), Forum ZFD (Pristina / Belgrade / Sarajevo / Skopje) i crossborder factory (Berlin / Paris / Sarajevo)

U saradnji i uz finansijsku podršku Fondacije Robert Bosch, CCFD – Terre Solidaire, Francusko-njemačkog ureda za mlade, Foruma ZFD i Südosteuropa-Gesellschaft

1. Opšte informacije
2. Ciljna grupa
3. Ciljevi i okvirni program
4. Praktične informacije
5. Organizacioni tim

1. Opšte informacije

Platforma za transevropsku razmjenu “Memory Lab” povezuje organizacije, institucije i pojedince koji rade na mjestima sjećanja i bave se edukacijom u oblasti sjećanja naročito na području Zapadnog Balkana i Zapadne/Centralne Europe i promoviše međusobno učenje, dijalog, razmjenu i konstruktivnu kritičku procjenu sjećanja i istorije Evrope.¹ Nakon putovanja i posjeta u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Francuskoj, Njemačkoj, Kosovu, Makedoniji i Belgiji, sedmo godišnje putovanje i radionica održat će se u Srbiji. Program će se fokusirati na tri glavne teme sjećanja: Drugi Svjetski rat, socijalistička Jugoslavija i period devedesetih godina, s Miloševićevim režimom i izbijanjem ratova u Jugoslaviji. Pristup će biti istraživanje “ispričanih, neispričanih, i ponovo ispričanih istorija” u odnosu na ove periode u današnjoj Srbiji: termin “ispričane istorije” uglavnom podrazumijevaju priče koje dominiraju današnjom kulturom sjećanja u Srbiji; “neispričane istorije” podrazumijevaju one koje su jedva primjetne ili su marginalizirane, a “ponovo ispričane” su one koje se sada mijenjaju, kao na primjer diskursi o otporu i saradnji u Srbiji tokom 2.Svjetskog rata. O ovim pitanjima će se razgovarati tokom posjeta lokalitetima, susreta sa istoričarima, kustosima, i organizacijama civilnog društva, i tokom rada unutar grupe. Grupa će biti smještena u Beogradu, ali program uključuje i putovanja u Vojvodinu i njen glavni grad - Novi Sad, kao i putovanje u Kragujevac. Nakon istraživanja situacije u Srbiji, program će potaknuti povezivanje teme “ispričanih, neispričanih i ponovo ispričanih istorija” sa procesom memorijalizacije u drugim evropskim zemljama i sa ličnim iskustvima učesnika. Osim toga, ovaj program će ponuditi prostor za umrežavanje i budući razvoj zajedničkih aktivnosti učesnika ovog programa.

¹ Za više informacija posjetite naš website : www.memorylab-europe.eu

2. Ciljana grupa

40 predstavnika memorijalnih centara, istorijskih muzeja, NVO-a, i drugih organizacija/ inicijativa/ pojedinaca sa prostora Jugoistočne Evrope, s jedne strane, i Zapadne/Centralne Evrope s druge strane, koji konkretno i praktično djeluju u oblasti suočavanja sa prošlošću (ratovi i diktature u Evropi tokom 20. vijeka), naročito onom vezanom za mjesta sjećanja i oblast obrazovanja.

3. Ciljevi i okvirni program studijskog putovanja i radionice 2016. u Srbiji:

Ciljevi studijskog putovanja i radionice 2016. u Srbiji:

- Istražiti i razmotriti postojeće procese memorijalizacije u Srbiji u vezi s Drugim svjetskim ratom, socijalističkom Jugoslavijom i izbijanjem ratova u Jugoslaviji 1990-ih godina
- Istražiti i razmotriti ove procese memorijalizacije u Srbiji u kontekstu ispričanih, neispričanih i ponovo ispričanih historija
- Povezati pitanje ispričanih, neispričanih i ponovo ispričanih historija sa procesima memorijalizacije u drugim evropskim zemljama i sa ličnim iskustvima učesnika u kontekstu zemalja iz kojih dolaze
- Produbiti kontakte i saradnju te pružiti prostor za razvijanje budućih aktivnosti između učesnika "Memory Lab" platforme.

4. Program

Nedjelja 9. oktobar/listopad:

Dolazak učesnika u Hotel Palace

Topličin venac 23, Beograd, 0038111185585, <http://www.palacehotel.co.rs/en/>

20.00 Večera u hotelu

Ponedjeljak 10. oktobar/listopad:

9.00 - 10.30 Uvod: Presentacija platforme 'Memory Lab', organizacionog tima i programa studijskog putovanja. Interaktivna prezentacija učesnika

10.30 - 11.00 Pauza za kafu

11.00 - 13.00 Info-market uz prezentaciju tekućih (zajedničkih) projekata i aktuelnih dešavanja u Memory Lab-u/ prikupljanje ideja za razvijanje zajedničkih aktivnosti

13.00 - 14.30 Ručak u hotelu

14.30 - 16.00 "Ispričane, neispričane i ponovno ispričane historije Srbije": uvod

Tri prezentacije:

1. Pregled savremene istorije Srbije, s fokusom na period od Drugog svjetskog rata do danas: Olga Manojlović-Pintar (Institut za noviju istoriju Srbije, Beograd)

2. Aktuelni procesi memorijalizacije u Srbiji u vezi s Drugim svjetskim ratom i socijalističkom Jugoslavijom: Jelena Đureinović (Odsjek za istočnu evropsku historiju, Justus Liebig Univerzitet Gießen)

3. Aktuelni procesi memorijalizacije u Srbiji u vezi sa 1990-ima (Miloševićev režim i izbijanje ratova u Jugoslaviji): Orli Friedman (Centar za komparativne studije konflikta, Beograd)

16.00 – 16.15 Pauza za kafu

16.15 - 17.00 Razgovor o pitanjima postavljenima u vezi sa prezentacijom.

17.30 Šetnja, razgledavanje, primjećivanje: šetnja gradom u nekoliko grupa od Knez Mihajlove do trga Slavija, bilježenje historije i sjećanja.

19.30 Zajednička večera

Utorak, 11. oktobar/listopad:

07.45 sastanak u predvorju hotela, odlazak do parkinga za autobus, polazak za Vojvodinu

Prolazak kroz prigradsko naselje Batajnica: uvid u razvoj ovog beogradskog prigradskog područja i u nastajanje masovnih grobnica iz vremena rata na Kosovu 1999.

09.30 -11.30 Posjeta memorijalnom lokalitetu Sremski front vezanog uz bitke iz 1944./45. i kraj Drugog svjetskog rata i posjeta muzeju uz vodstvo kustosa.

11.30 - 12.30 Vožnja do Novog Sada

12.30 - 14.00 Zajednički ručak u Novom Sadu

14.00 - 15.30 Organizovana šetnja gradom i razgovor o lokalnoj historiji u vezi sa Drugim svjetskim ratom, socijalističkom Jugoslavijom i devedesetim godinama s Bojanom Krivokapićem (CK 13, Novi Sad)

15.30 – 16.00 Pauza za kafu

16.00 - 17.30 Posjeta CK 13 (lokalnom kulturnom centru) i razgovor s predstavnicima različitih organizacija civilnog društva o ispričanim, neispričanim i ponovno ispričanim historijama koje se tiču perioda 90-tih u Vojvodini, na primjer o prisilnoj vojnoj mobilizaciji i progonu manjina: Željko Stanetić (Vojvođanski građanski centar), Nemanja Stjepanović (Fond za humanitarno pravo) i Vladan Beara (TBC), Centar za ratnu traumu

17.45 - 18.30 Osvrt na protekli dan

18.30 - 20.30 Slobodno vrijeme i večera u gradu

20.30 Povratak u Beograd

Srijeda, 12. oktobar/listopad

08.45 Sastanak u predvorju hotela

09.00 - 13.00 Na tragovima historije – paralelne šetnje gradom u tri grupe

Prva grupa: “Ispričane, neispričane i ponovno ispričane historije Drugog svjetskog rata”: Vođena posjeta lokalitetu koncentracionog logora Staro Sajmište (1941.–1944.) i spomeniku Oslobođilaca Beograda. Vodič: Milovan Pissari (historičar, suradnik Foruma za primenjenu istoriju, Beograd)

Druga grupa: “Ispričane, neispričane i ponovno ispričane historije socijalističke Jugoslavije”: posjeta Muzeju istorije Jugoslavije i zgradi Saveznog izvršnog veća Jugoslavije, vodič: Ivan Manojlović (kustos, Muzej istorije Jugoslavije)

Treća grupa: "Ispričane, neispričane i ponovno ispričane historije 1990-tih": posjete različitim lokalitetima sjećanja vezanima za period izbijanja ratova u Jugoslaviji 1990-tih, vodiči: Jasmina Lazović (Inicijativa mladih za ljudska prava Srbije), Tamara Šmidling (Fondacija Mirovna akademija)

- 13.00 - 14.30 Ručak u gradu
- 14.30 - 15.30 Priprema prezentacija o šetnji gradom
- 15.30 - 17.00 Prezentacije i diskusije
- 17.30 - 18.15: Osvrt na protekli dan
- 19.00: Zajednička večera

Četvrtak, 13 oktobar/listopad:

- 07.45 sastanak u predvorju hotela, odlazak do parkinga za autobus, polazak za Kragujevac
- 10.00 - 13.00 Posjeta memorijalnom parku Kragujevački oktobar (Šumarice), u vezi sa pogubljenjem oko 3,000 muškaraca i dječaka od strane njemačkih okupatorskih snaga 21. oktobra, 1941., vodič: Nenad Đorđević, historičar
- 10.00 - 12.00 Posjeta memorijalnom parku i Muzeju 21. oktobar uz vodstvo kustosa
- 12.00 - 13.00 Prezentacija obrazovnog programa centra C31 "Muzej prošlosti za budućnost" i memorijalnog muzeja u Kraljevu.
- 13.15 - 14.30 Zajednički ručak
- 14.30 - 15.30 Posjeta Muzeju fabrike oružja u Kragujevcu, fokus na radnički pokret tokom SFRJ i prospati fabrike oružja i automobila tokom 1990-tih
- 15.30 - 17.00 Pauza za kafu i razgovor s historičarem Nenadom Đorđevićem i predstavnikom sindikata radnika (TBC)
- 17.00 - 17.45 Osvrt na protekli dan
- 18.00 Odlazak za Beograd
- 20.00 Dolazak u Beograd, slobodna večera

Petak, 14. Oktobar/listopad

- 09.00 - 11.30 "Ispričane, neispričane i ponovno ispričane historije u evropskom kontekstu": Interaktivno-kreativni pristup i promišljanja o ispričanim, neispričanim i ponovno ispričanim historijama Srbije, u poređenju i u vezi sa procesom memorijalizacije u drugim evropskim zemljama i ličnim iskustvima učesnika. Tačan sadržaj i metodologija će biti definisani zavisno od dinamike grupe i pitanja koja se pokrenu tokom prethodnih dana.
- 11.30 - 12.00 Pauza za kafu
- 12.00 - 13.00: Nastavak razgovora o zajedničkim aktivnostima i projektima
- 13.00 - 14.30 Ručak
- 14.30 - 16.00 Evaluacija programa i razgovor o budućim perspektivama
- 16.00 - 20.00 Slobodno vrijeme
- 20.00 Zajednička večera

Subota, 15. Oktobar/listopad :

Odlazak učesnika

5. Praktične informacije

Dolazak je predviđen za nedjelju 9. oktobra 2016., a odlazak za subotu 15. oktobra 2016. Organizator će u vremenu trajanja programa pokriti troškove smještaja, obroka, prevodilačkih usluga i prevoza tokom studijskog putovanja i radionice. Organizator će za učesnike s područja Zapadnog Balkana direktno organizovati putovanje u Srbiju ili će isplatiti naknadu troškova prevoza u visini najjeftinijih putnih troškova, do maksimalnog izosa od 250€, na osnovu predočene karte/računa. Za učesnike koji dolaze iz Zapadne/Centralne Evrope, ukoliko insitucija ne može da preuzme ove troškove, po zahtjevu će se za putovanje isplatiti naknada od najviše 300 €.

Organizator je predvidio smještaj učesnika u hotelu u Beogradu (osim za učesnike koji žive u Beogradu) , u dvokrevetnim ili jednokrevetnim sobama:

Hotel Palace, Topličin venac 23, Belgrade, <http://www.palacehotel.co.rs/en/>

Kotizacija za učesnike iz Jugoistočne Evrope iznosi 40 € po osobi, a za učesnike iz Zapadne/Centralne Evrope 80€.

Radni jezici: Engleski i bosanski/hrvatski/srpski, uz simultani ili konsektivni prijevod.

6. Organizacioni tim 2016.:

Maša Avramović, Centar za razvoj kulture dečjih prava, Beograd, masavr@gmail.com

Tamara Banjeglav, nezavisna istraživačica, Zagreb, banjeglavt@gmail.com

Judith Brand, Forum ZFD Bosna i Hercegovina, Sarajevo, <http://www.forumzfd.de/en/aboutus>, brand@forumzfd.de

Alma Mašić, Inicijativa mladih za ljudska prava BiH, Sarajevo, www.yihr.org, alma@yihr.org

Nicolas Moll, crossborder factory, Sarajevo / Paris, www.nicolasmoll.eu, <http://new21.crossborder-factory.eu/>, moll.nicolas@gmail.com

Frank Morawietz, Francusko-njemački ured za mlade, Berlin/Paris, www.dfjw.org, frankmorawietz@web.de

Tamara Šmidling, Mirovna Akademija, Sarajevo, www.mirovna-akademija.org, tamara@mirovna-akademija.org

Kontakt: memorylab.2016@gmail.com